

alle de gamle Privilegier for Overklassen ned og ryddede dem bort, og netop det betragter jeg som noget af det allervigtigste og største ved Forslaget. Jeg vil derfor for min Del yde Regeringen, navnlig dens Chef, min Anerkendelse og Tak, fordi den har fremført dette Forslag, ved hvilket man resolut bortskærer hele denne gamle, uheldige Byld.

Med Hensyn til den Modtagelse, Forslaget har faaet ude i Landet, er vi ikke saa helt sikre paa, hvorledes Forslagets Enkeltheder er blevet bedømt af Befolkningen. Mere Klarhed har vi over, hvordan Pressen har modtaget det. Vi har set, at hele den demokratiske Presse, hele Venstregruppens Presse og hele den socialdemokratiske Presse, har ydet Forslaget sin fulde Tilslutning og Anerkendelse, og det er ogsaa, mener jeg, fuldt ud berettiget. Det forekommer mig dog, at der ikke tilkommer den nuværende Regering helt alene al den Anerkendelse eller al den Tak, som særlig gennem Pressen er blevet den til Del, thi vi maa dog huske, at det ikke er første Gang, at en Regering her i Folketinget har gjort et rent demokratisk Venstre-Forfatningsforslag til sit. I Samlingen 1909—10 blev der i Oktober Maaned af det radikale Venstre forelagt et Forfatningsforslag her i Folketinget, hvilket Forslag senere blev anerkendt af Ministeriet Zahle, som Ministeriet Zahle gjorde til sit. Det var ligeledes et rent og godt demokratisk Venstre-forslag, ja, jeg vil sige, at dersom Valget i Dag havde staaet mellem det, der nu foreligger, og det, der var fremme i 1909, havde jeg — for Resten langt — foretrukket dette sidste.

Jeg vil nemlig ikke lægge Skjul paa, at der er noget ret væsentligt i det foreliggende Forslag, som jeg er meget betænkelig ved, og som jeg anser for ret uheldigt. Det er Forslagets Bestemmelse om, at Landstinget skal vælges gennem de kommunale Raad. Jeg skal nu ikke komme ind paa, hvad der fra et kommunalt Synspunkt kan siges herimod — flere ærede Talere har opholdt sig derved —, men jeg vil lige tillade mig et Par Bemærkninger om, hvorledes disse Regler ser ud fra et Vælgersynspunkt.

Det er min Opfattelse, at Vælgerne som Helhed vil føle sig skuffede og paa en vis Maade tilsidesatte, dersom Landstinget skal vælges paa den her foreslaaede Maade. Vælgerne vil sikkert ret hurtigt blive klare over, at de ingen Vished har for at øve nogen som helst Indflydelse paa Valget af Landstingsmænd. Det kommer af de mange

forskellige Trappetrin, thi der er ikke mindre end 4—5 Trappetrin opad, inden man naar til selve Landstinget. En Vælger har ingen anden Indflydelse end den, han kan udøve ved Valget af Sogneraadsmlemmer, og ved Sogneraadsvalet er der alligevel adskillige andre Betragtninger, der maa tages Hensyn til. Men selv om det nu ogsaa gaar saadan, at en Kreds af Vælgere slaar sig sammen og sætter 2—3 Medlemmer ind i et Sogneraad — og det sker —, saa har disse Folk ikke Spor af Vished for, at noget af de Medlemmer, de har valgt ind i Sogneraadet, bliver valgt til Sendemand. Og selv om ogsaa dette sker, har de ikke Spor af Vished for, at de faar valgt nogen Valgmand; det er derfor, jeg anser de mange Trappetrin for meget uheldige.

Det forekommer mig, at det rigtigste og det simpleste vilde være at gaa den Vej, som var foreslaaet i Lovforslaget af 1909. Det principale i dette var jo, at der ved almindelig Valgret blev valgt et vist Antal Valgmænd i hver Kommune, og at disse Valgmænd saa valgte det Antal Landstingsmænd, der skulde vælges i hver Kreds. Nu kan jeg selvfølgelig godt se, at det muligvis blev nødvendigt at gøre Kredsene noget mindre, altsaa at faa nogle flere Kredse, men deri ser jeg heller ikke nogen Ulykke. Jeg er vis paa, at hvis man var gaaet den Vej, vilde det være blevet hilst med Glæde af den overvejende Del af den danske Vælgerbefolkning. Jeg havde ogsaa troet, at der vilde komme Ændringsforslag i den Retning, jeg her har antydnet. Ved første Behandling lod den ærede Ordfører (Slebsager) forstaa, at hans Sympati egentlig gik i samme Retning, og det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) udtalte sig paa lignende Maade. Naar der desuagtet fra Udvalgets Side ikke er blevet stillet noget Ændringsforslag i den Retning, kan jeg godt forstaa, hvad Grunden er, det er sikkert den, at man har følt, det her gjaldt om, at de demokratiske Partier stod enige og samlede om de Hovedprincipper, der indeholdes i selve Forslaget, for at man kunde samle saa stort og stærkt et Flertal i Folketinget som overhovedet muligt, og det er en Grund, som jeg saa godt kan bøje mig for. Men vi ved alle, at Enden er ikke endda: Der vil blive lange Forhandlinger, inden denne store Sag finder sin endelige Afslutning, inden disse Bestemmelser bliver Grundlov i Danmark. Det glædede mig i Dag at høre, at der er Forhandlingsvillighed til Stede hos de forskellige Partier, ogsaa hos den højtærede Konseilspræsident, og det skulde glæde mig meget, om disse